

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

in q̃ multa dominio vacantia, ecclesia introiuit, eius iure
 premunita, cuius est omnis terra & plenitudo eius. Sed
 hæc aliàs. Tamen si pater Pipinus gemina in Italiam ex-
 peditione operosa, multa pro ecclesia fecerit, tamen rerū
 instabilitas humanarum non longauam fecit pacem ab
 illo compositam: simul quod Longobardi, nisi omnibus
 viribus destituti, quiescere non videbantur. Audiuit rex
 oratores Summi pontificis Hadriani, & cum consilio su-
 orum consolatione plenos dimisit: venturum se cum ex-
 peditione militari in Italiam, visurumq̃, pro viribus, si
 possit hostes ecclesie ab illius ceruicibus submouere. Nec
 segnius arma parauit, exercitus conscripsit, commeatus
 prouidit, regni sui negocijs magna authoritatis viros
 preposuit: vbi omnia ex sentētia consistere, mouit in Ita-
 liam: & magnis conatibus subuerso regno, Longobardo-
 rum regem captum, in Franciam adduxit. Quam rem
 quia plenius in Dania, vbi ad Longobardorum gesta de-
 scendimus, sumus exequuti, nunc breuiter attactam re-
 linquimus, ed mittentes lectorem.

CAP. II.

Saxonicū verò bellū à memoria Karoli Martelli auī
 sui nunq̃ diū fuit intermissum: & in eo aliquid per
 Karoli duces, ipso alijs implicito, est attentatū, dum ille
 vel in Aquitania Hunoldo rebellanti occurreret, & Lu-
 pum Vasconie ducē, ad quem Hunoldus confugerat, de-
 terreret, vt non solum perfugam Hunoldum, sed ipsum
 quoque se Lupus Karoli permitteret potestati. Quan-
 diū etiam ille in Italia bellum ageret Longobardicum,
 duces eius Saxonibus sunt colluctati. Illo autem absolu-
 to, reuersus in Franciam, totis se viribus animi & re-
 rum conuertit ad Saxonicum bellum peragendum: quo
 neque prolixius, neque atrocius vllum vnquā gessit:
 quia Saxones, sicut omnes ferē Germaniæ nationes,
 natu-

natura feroces, & idolorum cultui dediti, ab eo quod semel apprehenderant, nulla poterant vi dimoueri. Susceptum est igitur aduersus eos bellum magna vtriusque animositate: maiori tamen Saxonum damno, per continuos triginta annos gerebatur. Poterat quidem citius finire, ait Euardus Karoli scriba, si in sententia vna semper aut diu permanfissent. Dictu difficile est, quoties superati, regi manus dederunt, imperata facturos polliciti: obsides qui imperabantur, absque dilatione dederunt: legatos qui mittebantur, susceperunt. Aliquoties ita edomiti & emolliti, ut etiam cultum demonum dimittere, & Christi fidem suscipere pollicerentur: sed sicut aliquando prouisi ad ea pollicenda videbantur, ita mutato postmodum decreto, ad abiicienda videbantur precipites. Anno regni sui sexto, Karolus Saxones aut religioni subicere, aut omnino de terra delere constituit: ingressus provinciam, arcem eiusdem munitissimam Saborch cepit: Eresborch a Saxonibus euersum praesidium munivit: & in eo suorum validam manum collocavit: & multa strage peracta, obsides accipiens, est in regnum reuersus. Anno qui proximus erat, ingressus iterum rege in provinciam Saxonum, multos iussit baptizari: & iam rebus confirmatoribus in regnum redibat. Post duos iterum annos Padeburnam veniens, omnem regionis nobilitatem iussit conuenire: Sed Dædekindus omnium primarius dux, egressus de terra, ad regem Danorum Sigefridum confugit. Cum autem inde Karolus in Hispaniam conuersus, magno inibi bello implicaretur, Saxones duces, quem diximus, apud Tuitium Rhenum transgressi, usque ad Mosellam omnia igni ferroque peruastabant. Rex per literas exciuit duces de provincia Germanie, hoc est, Sueuos, Francos, Bauaros, Thuringos: qui congressi magnam

magnam in Saxones stragem peregerunt. Ipse verò Hispanico bello peracto, iterum copias traiecit in Saxoniam per Rhenum & Lupiam amnes, totam quæ nunc Westphalia est, peruagatus, rebelles subegit, fugauitq; contumaces: ut Visurgo, nunc Westera, transmissa, sedes sibi facerent inter Wandalos, antiquis pulsas habitatoribus. Ex quo tempore coëpta est habitari à Saxonibus prouincia trans Visurgum, quæ nunc est terra Brunswicensis cum conterminis: ut fieret exinde discrimen Saxonum orientalium & occiduorum, qui ultra & citra Visurgum habitant: Unde est etiam nata illa distinctio in una natione Ostphalorum qui ultra, & Westphalorum qui citra Visurgum incolunt: Nam Saxonum principes pro insigni armorum in militaribus signis pullum equinum habuere, atrum ante baptismum, post verò candidum. Inde Ostphali ac Westphali: Nam equinum pullum Saxones sua lingua dixere Balen. Hoc autem nomen in orientalibus euauit, & permansit appellatio generalis Saxonie, quod terra illa nouis principibus sæpè paruit. Nam à temporibus Henrici Leonis, ducatus est ortus Brunswicensis: postea & ille scissus in aliquot principatus: quod suo tempore commemorabimus. In occidua verò prouincia mansit appellatio Westphalorū, hoc est, occiduorum, qui equinum pullum prætulerūt. Eò tamen deuentum est, ut ea gens iam se Saxoniam appellari non patiat, probro ducens, si quis ex Westphalis hominem, appellare contendat Saxonem. Hoc autem superbia genus unde processerit, non satis intelligo, præsertim cum rebus gestis ita claruerint orientales Saxones, ut Imperatoriam dignitatem, quam meruerunt, diutissime in sua domo fouentes, habuerint: & fortissimis semper viris pares, si non superiores, extiterint. Sed

F prius-

priusquàm ad alia transeamus, operapreciū est illustrissimī regis Karoli Magni optimè de nobis meriti, praeclara facinora ordine intueri.

CAPVT III.

ANnus erat à Christo nato post septingentesimum sexagesimus nonus: cū mortuo, vt diximus, Pipino patre, Karolus & Karlomannus eius filij, omnium consensu procerum, regni gubernacula subeunt: non aliter partiente, quàm pater & patruus. Nam patri Pipino successit in ditione sua maior natū Karolus: Karlomanno autem patruo, Karlomannus. Erant qui prater naturam inter fratres emulationem, de regni societate excitare contenderent similtates: sed ea fuere modestia fratres, vt arma in se non sumerent, etsi haberent qui assidue stimularent. Mors autem Karlomanni breui sequuta, satis pandebat vnde essent stimuli similtatum: Nam relicta eius fugiens Karolum, vel quod male sibi esset conscia, vel vt Karolo bellum excitaret, cōtendit in Italiam ad Desiderium Longobardorū regem cum filijs & paucis ex proceribus. Karolus autem omne regnum ex illo die solus administrabat. Omnium autem bellorum quae gessit, primum fuit Aquitanicum, à patre inchoatum, non finitum: quia citò peragi posse videbatur fratri adhuc viuo, & auxilium ferre rogato. Et licet frater, malis quibusdam machinantibus, frustrasset auxilio promisso, susceptam expeditionem strenuissimè exequutus, non prius destitit, quàm hoc, quod perficere moliebatur, efficeret. Nam & Hunoldum, qui post mortem Æthelfredi Aquitaniam occupauit, bellumq; iam penè peractum reparare tentauit, Aquitaniam relinquere, & in Vasconiam fugere coëgit. Quē tamen ne ibi consistere sustinens, transmissa Garumna amne, Lupo Vasconia duci mandat, vt perfugam